

6.5 Käyttäytymisen arviointi (OPS-perusteet)

Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun toimintatapoihin ja järjestyssääntöihin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutenaan, eikä käyttäytyminen tai siitä saatu arvosana tai sanallinen arvio vaikuta oppiaineista saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon.

Oppilaan käyttäytymiseen liittyvät tarpeet tulee tarvittaessa kirjata, oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan, jotta ne voidaan ottaa huomioon käyttäytymisen arvioinnissa.

Porin kaupunki

Käyttäytymisen tavoitteena on, että oppilas ottaa huomioon muut ihmiset, osaa käyttäytyä tilanteen ja hyvien tapojen mukaisesti sekä noudattaa yhteisiä sääntöjä ja pitää huolta oppimisympäristöstään.

Käyttäytymisen arviointi vuosiluokilla 1–3

*Oppilas on saavuttanut käyttäytymisen tavoitteet **erinomaisesti**, kun hän:*

- *käyttäytyy usein esimerkillisen kohteliaasti, huomaavaisesti ja rehellisesti*
- *ratkoo eteen tulevia ristiriitatilanteita rakentavasti ja omatoimisesti*
- *auttaa ja kannustaa muita oppilaita*
- *toimii rehellisesti ja luotettavasti, tunnistaa oikean ja väärän*
- *tunnistaa erilaisten tilanteiden vaatimukset ja käyttäytyy niissä asiallisesti*
- *vaikuttaa positiivisella esimerkillä muihin oppilaisiin ja oppimistilanteisiin*
- *noudattaa yhteisiä sopimuksia ja koulun sääntöjä sekä hyviä tapoja*
- *osoittaa toiminnallaan arvostavansa kouluympäristöään ja huolehtii siitä*
- *oppilaan käytökseen ei juurikaan tarvitse puuttua*

*Oppilas on saavuttanut tavoitteet **hyvin**, kun hän:*

- *pyrkii auttamaan ja kannustamaan muita oppilaita*
- *osaa toimia koulu yhteisön jäsenten kanssa rakentavasti, kohteliaasti ja ystävällisesti*
- *toimii rehellisesti ja luotettavasti, tunnistaa yleensä oikean ja väärän*
- *pyrkii ratkomaan ristiriitatilanteita rakentavasti, mutta tarvitsee tähän välillä aikuisen apua*
- *toimii yleensä hyvien tapojen mukaisesti*
- *toimii yleensä täsmällisesti ja ottaa toiminnassaan huomioon koulu ympäristön*
- *noudattaa pääsääntöisesti koulun ja luokan sääntöjä ja ohjeita*
- *muuttaa käytöstään toivottuun ja ohjattuun suuntaan itsenäisesti tai siihen puututtaessa*

*Oppilas on saavuttanut tavoitteet **kohtalaisesti**, kun hän:*

- *auttaa ja kannustaa muita oppilaita vaihtelevasti, mutta hänellä on toisinaan vaikeuksia sopeutua koulu yhteisön jäseneksi*
- *harjoittelee ristiriitojen ratkaisemista*
- *tunnistaa erilaisia tilanteita, mutta tarvitsee vielä ohjausta sääntöjen noudattamiseen ja asialliseen käyttäytymiseen*
- *noudattaa yhteisiä sääntöjä tutuissa tilanteissa, mutta tarvitsee välillä muistuttamista*
- *häiritsee koulu yhteisön toimintaa toistuvasti*
- *täsmällisyydessä on usein paranettavaa*
- *toimii toisinaan välinpitämättömästi koulu ympäristönsä suhteen*
- *koululta on otettu yhteyttä kotiin oppilaan käyttäytymiseen liittyen*
- *muuttaa käytöstään toivottuun ja ohjattuun suuntaan useamman puuttumisen jälkeen*

*Oppilas **tarvitsee vielä harjoitusta**, kun hän:*

- harjoittelee muiden huomioimista aikuisen ohjauksessa, ei yleensä kykene yhteistyöhön
- harjoittelee aikuisen ohjauksessa tilanteenmukaista käyttäytymistä ja hyvien tapojen noudattamista, ei erota oikeaa ja väärää käytöstä
- häiritsee koulu yhteisön toimintaa usein
- tuntee jotain yhteisiä sääntöjä ja harjoittelee niiden noudattamista tutuissa tilanteissa
- ei osaa toimia täsmällisesti
- suhtautuu välinpitämättömästi koulu ympäristöön
- koululta on otettu toistuvasti ja tuloksettomasti yhteyttä kotiin oppilaan käyttäytymiseen liittyen
- ei muuta käytöstään toivottuun ja ohjattuun suuntaa puuttumisesta huolimatta

Käyttäytymisen arviointi vuosiluokilla 4–9:

Oppilas on saavuttanut tavoitteet **erinomaisesti (arvosanan 10 mukaisesti)**, kun hän:

- käyttäytyy esimerkillisen kohteliaasti, huomaavaisesti ja rehellisesti
- auttaa ja kannustaa muita oppilaita
- kykenee ymmärtämään muiden mielipiteitä ja perustelee tarvittaessa rakentavasti omia mielipiteitään
- vaikuttaa positiivisella esimerkillä muihin oppilaisiin ja oppimistilanteisiin
- noudattaa yhteisiä sopimuksia ja koulun sääntöjä
- ratkoo eteen tulevia ristiriitatilanteita rakentavasti ja omatoimisesti
- osoittaa toiminnallaan arvostavansa koulu ympäristöään ja huolehtii siitä

Oppilas on saavuttanut tavoitteet **kiitettävästi (arvosanan 9 mukaisesti)**, kun hän:

- käyttäytyy ystävällisesti ja kohteliaasti koulu yhteisön jäseniä kohtaan
- auttaa sekä kannustaa muita oppilaita
- toimii rehellisesti ja luotettavasti, osaa toimia koulu yhteisön jäsenenä
- ratkoo eteen tulevia ristiriitatilanteita rakentavasti
- vaikuttaa positiivisella esimerkillä muihin oppilaisiin, oppimistilanteisiin ja koulu ympäristöön
- noudattaa koulun sääntöjä ja ohjeita ja hyviä käytöstapoja
- oppilaan käytökseen ei tarvitse puuttua

Oppilas on saavuttanut tavoitteet **hyvin (arvosanan 8 mukaisesti)**, kun hän:

- pyrkii auttamaan ja kannustamaan muita oppilaita
- osaa toimia koulu yhteisön jäsenten kanssa rakentavasti, kohteliaasti ja ystävällisesti
- toimii rehellisesti ja luotettavasti
- pyrkii ratkomaan ristiriitatilanteita rakentavasti
- toimii yleensä täsmällisesti ja ottaa toiminnassaan huomioon koulu ympäristön
- noudattaa pääsääntöisesti koulun sääntöjä ja ohjeita
- muuttaa käytöstään toivottuun ja ohjattuun suuntaan

Oppilas on saavuttanut tavoitteet **tydyttävästi (arvosanan 7 mukaisesti)**, kun hän:

- auttaa ja kannustaa muita oppilaita vaihtelevasti
- pyrkii toimimaan koulu yhteisön jäsenten kanssa rakentavasti, kohteliaasti ja ystävällisesti
- toimii yleensä rehellisesti ja luotettavasti
- noudattaa vaihtelevasti koulun sääntöjä, käytöstapoja ja ohjeita
- toimii toisinaan välinpitämättömästi koulu ympäristönsä suhteen
- sääntöjen ja ohjeiden noudattamisessa on huomauttamista
- koululta on otettu yhteyttä kotiin oppilaan negatiiviseen käyttäytymiseen liittyen

Oppilas on saavuttanut tavoitteet **kohtalaisesti (arvosanan 6 mukaisesti)**, kun hän:

- hänellä on vaikeuksia sopeutua koulu yhteisön jäseneksi

- *ei toimi hyvien käytöstapojen mukaisesti*
- *oikean ja väärän raja on hänelle hieman epäselvä*
- *suhtautuu usein välinpitämättömästi kouluympäristöön*
- *oppilaalla on vaikeuksia noudattaa koulun sääntöjä ja ohjeita*
- *häiritsee kouluyhteisön toimintaa toistuvasti*
- *koululta on otettu useampaan kertaan yhteyttä kotiin oppilaan negatiiviseen käyttäytymiseen liittyen*

*Oppilas on saavuttanut tavoitteet **välttävästi (arvosanan 5 mukaisesti)**, kun hän:*

- *ei erota oikeaa ja väärää käytöstä*
- *ei toimi hyvien käytöstapojen mukaisesti*
- *häiritsee kouluyhteisön toimintaa toistuvasti*
- *suhtautuu negatiivisesti tai välinpitämättömästi kouluympäristöön*
- *ei noudata koulun sääntöjä eikä kykene yhteistyöhön*
- *koululta on otettu toistuvasti ja tuloksettomasti yhteyttä kotiin oppilaan negatiivisen käyttäytymisen vuoksi*